

**Lietuvos mokslų akademijos Prezidento,
prof. Valdemaro Razumo ataskaita apie komandiruotę į Briuselį (Belgija)**

Š. m. lapkričio 7-8 dienomis Europos mokslų akademijų mokslo konsultacinės tarybos (EASAC) 2011-08-31 d. kvietimu (pridedama) ir LMA prezidiumo 2011-10-27 d. nutarimu Nr. 29 (pridedama) buvau komandiruotas į Briuselį (Belgija), kur Belgijos Karališkųjų mokslo ir menų akademijų pastate vyko EASAC 10 metų jubiliejiniai renginiai.

Renginių pirmoji dalis (lapkričio 7 d., 14.30-16.00) buvo skirta tik EASAC narių (taip pat ir Lietuvos) atstovams. Pirmame pranešime (14.30-14.45) EASAC prezidentas prof. seras Brian Heap apžvelgė EASAC įkūrimo istoriją, pažymėdamas ypatingą Švedijos Karališkosios mokslų akademijos ir Karališkosios draugijos (JK) vaidmenį tais 2001 metais. Po to savo veiklos istorinius aspektus apžvelgė EASAC vykdomų trijų programų vadovai: 1. Energetika (prof. Sven Kullander; pranešimo laikas 14.45-15.00). 2. Biomokslai (dr. Robin Fears; pranešimo laikas 15.00-15.15). 3. Aplinka (prof. John Murlis; pranešimo laikas 15.15-15.30). Programų vadovai pristatė visus per 10 metų nuveiktus darbus ir darbo grupių parengtas studijas, kurios prieinamos susipažinimui EASAC interneto svetainėje www.easac.eu pasirinkus atitinkamos programos rubriką. Renginio pirmosios dalies pabaigoje ESAC vykdančioji direktorė Christiane Diehl apžvelgė EASAC narių bendradarbiavimo problemas ir perspektyvas. Pažymėjo, kad viena ryškiausių EASAC gyvavimo pragmatinių problemų – veiklos finansavimas, kadangi pagrindinis lėšų šaltinis yra narių įnašai. Po vykdančiosios direktorės pasisakymo gana trumpas laikas (15.45-16.00) buvo skirtas klausimams ir diskusijoms. Dažniausiai užduoti klausimai – EASAC programų parengtų studijų turinys ir jų veiksmingumas formuojant ES politiką studijose analizuojamais klausimais.

Renginio antroji-iškilmingoji dalis tema „Mokslo žinių panaudojimas politikos formavime“ (*angl.* „The use of science in policy-making“) vyko taip pat lapkričio 7 d. nuo 18.00 iki 19.45. Greta EASAC narių atstovų, šioje renginio dalyje taip pat dalyvavo Vokietijos švietimo ir mokslo ministrė prof. Annette Schavan, 24 Europos parlamento nariai (tarp jų Lietuvos atstovai Justas Paleckis ir prof. Leonidas Donskis), 8 Europos Komisijos atstovai (tarp jų Europos konkurencingumo komisaras Joaquin Almunia), 2 Belgijos vyriausybės atstovai, 3 užsienio šalių ambasadoriai (Lietuvos nuolatinei atstovybei ES atstovavo švietimo ir mokslo atašė Karina Firkavičiūtė).

Ižangos žodį tarė EASAC prezidentas prof. seras Brian Heap, apžvelgdamas EASAC istoriją, struktūrą ir nuveiktus darbus.

Vokietijos švietimo ir mokslo ministrė prof. Annette Schavan perskaitė pranešimą „Kokių mokslininkų patarimų tikisi politikai?“ (*angl.* „What do policy-makers expect from science advice?“), kuriame apžvelgė Vokietijos patirtį šioje srityje ir įvardijo tokio bendradarbiavimo problemas ir galimybes ES mastu.

Po Vokietijos ministrės kalbėjo buvęs JK vyriausybės vyriausiasis patarėjas mokslui bei buvęs Karališkosios draugijos prezidentas Lordas May of Oxford. Jo pranešimo tema buvo „Kokius patarimus mokslas gali teikti politikams?“ (*angl.* „What advice can science deliver to policy-makers?“). Lordas pranešime rėmėsi ilgamete patirtimi ir pavyzdžiais bendravimo tarp mokslininkų ir politikų Jungtinėje Karalystėje. Iškėlė sąžiningumo ir akademinės etikos svarbą šiuose santykiuose.

Toliau renginyje buvo pristatyta naujausia EASAC Energetikos programos darbo grupės (grupės vadovas ir pranešėjas prof. Robert Pitz-Paal) parengta studija „Koncentruojant saulės energiją: potencinės galimybės tvariai ateities energetikos plėtrai“ (*angl.* „Concentrating solar power: its potential contribution to a sustainable energy future“). Studija pridedama prie šios ataskaitos. Po pristatymo vyko diskusija šios energetikos rūšies plėtros klausimais, jos santykiu su kitomis energetikos rūšimis.

Renginį trumpu pasisakymu baigė EASAC prezidentas prof. seras Brian Heap dėkodamas dalyviams bei nurodydamas, kad ne tik ES, bet ir kitose valstybėse dar daug yra nesklandumų bendravime tarp mokslininkų ir politikų, tačiau nacionalinės mokslų akademijos ir jų tarptautinės organizacijos turi siekti tų santykių harmonizavimo. To paties palinkėta ir politikams.

PRIDEDAMA

1. Europos mokslų akademijų mokslo konsultacinės tarybos (EASAC) 2011-08-31 d. kvietimas, 1 lapas.
2. LMA prezidiumo 2011-10-27 d. nutarimas Nr. 29, 1 lapas.
3. EASAC Energetikos programos narių parengta studija „Concentrating solar power: its potential contribution to a sustainable energy future“, 58 lapai.

Vilnius, 2011 m. lapkričio 9 d.

Valdemaras Razumas